

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/172/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114216163
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2114216163.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobkyne: Orange Slovensko, a.s., Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, zastúpenej splnomocnenkyňou: Bobák, Bollová a spol., s.r.o., Dr. Vladimíra Clementisa 10, 821 02 Bratislava, IČO: 35 855 673, proti žalovanej: D. G., nar. X. H. XXXX, bytom F., P. O. O. XXX/XX, o zaplatenie 186,08 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 29. januára 2015 č. k. 10C/242/2014-42 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti o určení zmluvnej podmienky za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti, v zamietajúcej časti vo veci samej a v časti trov konania r u š í a vec mu vracia na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa I. určil, že zmluvná podmienka dojednaná v Zmluve o poskytovaní služby Life TV č. A6691032 zo dňa 18.12.2012 v znení Dodatku k Zmluve o poskytovaní služby Life TV - č. zmluvy: A6691032 zo dňa 18.12.2012 uvedená v Čl. 2, v bode 2.13, písm. b) v znení: „Účastník si je vedomý, že právo na zvýhodnenia dohodnuté v Prílohe č. 1 (pokiaľ je Príloha č. 1 súčasťou tohto Dodatku), ako aj možnosť prenajať si Zariadenie a výška Celkového mesačného nájomného (pokiaľ je predmetom Dodatku nájom zariadenia) boli poskytnuté Účastníkovi len z toho dôvodu, že sa Účastník zaviazal užívať Službu poskytovanú mu prostredníctvom Prístupu v zmysle ustanovení tohto Dodatku po dobu viazanosti dohodnutú v tomto Dodatku, pričom nedodržanie tohto záväzku (konkrétne záväzkov uvedených v článku 2 v bodoch 2.11 a 2.12) by spôsobilo, že Podniku vznikla škoda. V nadväznosti na ustanovenia predchádzajúcej vety sa Strany dohodli, že v prípade, ak je doba viazanosti dohodnutá na dlhšiu dobu ako je 0 mesiacov, Účastník je povinný Podniku uhradiť nižšie v tomto bode uvedenú zmluvnú pokutu v prípade porušenia nižšie v tomto bode uvedených povinností nasledovne: a) ak Účastník počas doby viazanosti poruší svoju povinnosť včas a riadne uhradiť cenu za Služby alebo povinnosť uhradiť včas a riadne iný svoj peňažný záväzok voči Podniku alebo povinnosť uhradiť včas a riadne Podniku inú platbu, ktorú je povinný platiť Podniku (a to aj v prípade, ak sa nejedná o peňažný záväzok voči Podniku, avšak Účastník je povinný ho uhradiť Podniku alebo prostredníctvom Podniku), alebo b) ak Účastník počas doby viazanosti poruší svoju povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu s Podnikom podľa Zmluvy v znení tohto Dodatku a po celú dobu viazanosti užívať bez prerušenia Služby prostredníctvom Prístupu, ktorého SN je uvedené v záhlaví tohto Dodatku, alebo Účastník poruší svoju povinnosť neuskutočniť žiadny taký úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu alebo účelom ktorého by malo byť ukončenie platnosti Zmluvy a/alebo Dodatku pred uplynutím doby viazanosti (bez ohľadu na to, či skutočne dôjde k ukončeniu Dodatku alebo Zmluvy), je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške 170 eur, pričom pokiaľ k porušeniu povinnosti dôjde v období posledných šiestich mesiacov pre uplynutím doby viazanosti (ďalej tiež „Druhá časť doby viazanosti“), výška zmluvnej pokuty sa bude postupne podľa nižšie uvedených pravidiel znižovať v závislosti od toho koľko mesiacov má ešte uplynúť od okamihu porušenia zmluvnej povinnosti do konca doby viazanosti. Výška zmluvnej pokuty platnej pre Druhú časť doby viazanosti sa vypočíta tak, že sa počet celých mesiacov medzi posledným dňom doby viazanosti a okamihom porušenia povinnosti (pokiaľ tento nastal

počas Druhej časti doby viazanosti) sankcionovanej zmluvnou pokutou vynásobí číslom, ktoré má v čitateli výšku zmluvnej pokuty, ako je táto uvedená v predchádzajúcej vete, a v menovateli číslo šesť. Výsledná suma zmluvnej pokuty získaná podľa pravidiel uvedených v predchádzajúcich dvoch vetách sa zaokrúhľuje na celé eurocenty nadol. Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne Podniku samotným porušením povinnosti Účastníka, a to v okamihu porušenia povinnosti Účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany Podniku (napr. odstúpením od Zmluvy alebo prerušením či obmedzením poskytovania Služby). Účastník je zároveň povinný uhradiť Podniku náhradu škody, ktorej výška presahuje výšku dohodnutej zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta je splatná v lehote uvedenej vo výzve na jej zaplatenie, inak v lehote 14 dní odo dňa doručenia výzvy Podniku Účastníkovi.“ je neplatná z dôvodu neprijateľnosti tejto podmienky; II. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 16,08 eura s úrokom z omeškania vo výške 5,75% ročne zo sumy 16,08 eura od 26.4.2013 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku; III. vo zvyšku žalobu zamietol a IV. žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Právne svoje rozhodnutie vo veci samej odôvodnil ust. § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, 2 a 5, § 54 ods. 1, § 488, § 517 ods. 2 a § 544 ods. 1 a 2 O. z. (Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení), § 42 ods. 4 písm. b/, § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy s dodatkom; § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia O. z. v znení platnom a účinnom ku dňu omeškania a § 115a ods. 2, § 156 ods. 3 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení). Vecne dôvodil, že predmetom konania bol nárok na zaplatenie sumy 186,08 eur s úrokom z omeškania 8,75% ročne zo sumy 186,08 eur od 26.4.2013 do zaplatenia. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že účastníci uzavreli 18.12.2012 Zmluvu o poskytovaní služby Life (správne Lite) TV č. A6691032, predmetom ktorej bolo zriadenie prístupu s telefónnym číslom XXXXXXXXX., ktorý umožňoval žalovanej telekomunikačné služby poskytované žalobkyňou a v rovnaký deň uzavreli aj Dodatok k zmluve, predmetom ktorého bolo aktivovanie služby TV Extra, Mobilná TV a žalovaná sa zaviazala po dobu 24 mesiacov odo dňa uzavretia dodatku zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobkyňou, využívať služby žalobkyne bez prerušenia a zaplatiť žalobkyni zmluvnú pokutu v sume 170 eur za porušenie jej povinností v období posledných 6 mesiacov pred uplynutím doby viazanosti s tým, že zmluvná pokuta je splatná v lehote uvedenej vo výzve na jej zaplatenie, inak v lehote 14 dní od doručenia výzvy. Z pohľadu právnej kvalifikácie považoval zmluvu v znení jej dodatku za zmluvu uzavretú v zmysle § 43 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách a zároveň spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. O. z.. Pokusom o pokonávku z 11.4.2013 žalobkyňa vyzvala žalovanú na zaplatenie ceny za poskytnuté elektronické komunikačné služby v sume 16,08 eur, na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 170 eur a na zaplatenie poplatku za mimosúdne vymáhanie v prípade mimosúdneho vymáhania v sume 14,89 eur najneskôr do 25.4.2013, na ktorý pokus o pokonávku žalovaná nereagovala ani čiastočnou úhradou pohľadávky za poskytnuté služby, žalobkyňa si preto uplatňuje žalobou aj úrok z omeškania z celkovej sumy, a to počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedenej v pokuse o pokonávku, t. j. od 26.4.2013. Poskytovanie elektronických komunikačných služieb a vyúčtovanie ceny za ich poskytnutie v zmysle faktúr nebolo v konaní nikým spochybnené a preto súd prvého stupňa považoval nárok žalobkyne na zaplatenie ceny za poskytnuté elektronické komunikačné služby vyúčtované faktúrami č. 5190202925, č. 5193799576, celkom v sume 16,08 eur za dôvodný, a preto v uvedenej časti žalobe vyhovel. Nárok žalobkyne na zaplatenie zmluvnej pokuty súd považoval za neopodstatnený, keď v konaní bolo zistené, že formuláre zmluvy v znení dodatku boli žalobkyňou evidentne vyhotovené vopred, žalovaná tieto štandardné formuláre mobilného operátora ako dodávateľa v spotrebiteľských zmluvách podpísala bez možnosti ovplyvniť text formulárov, ktorý obsahuje vopred naformulovaný jednostranný záväzok žalovanej v zmysle dodatku k zmluve v prípade porušenia jej povinností podľa dodatku, uhradiť žalobkyni zmluvnú pokutu. Text zmluvy i dodatku bol vopred pripravený dodávateľom pre neurčitý počet budúcich spotrebiteľov, boli vopred pripravené v podobe predbežne formulovanej tzv. typovej zmluvy, pričom sa v nich označovali iba údaje individualizujúce spotrebiteľa a ním vybraný účastnícky program a služby. Považoval za nesporné, že žalovaná ako spotrebiteľ nemala žiadnu reálnu možnosť ovplyvniť obsah vopred dodávateľom navrhnutého a predloženého fixne formulovaného dojednania o zmluvnej pokute, príp. dosiahnuť dojednanie nižšej zmluvnej pokuty, alebo aby zmluvná pokuta bola dojednaná za iných podmienok, príp. aby nebola dojednaná vôbec. Nemala žiadnu reálnu možnosť ovplyvniť obsah zmluvy o poskytovaní služby a jej dodatku vrátane dojednania o zmluvnej pokute, mohla iba uvedenú zmluvu s dodatkom odmietnuť ako celok, alebo ju ako celok prijať, vrátane dojednania o zmluvnej pokute, a preto predmetné zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute nebolo rozhodne individuálne dohodnuté. Žalobkyňa v konaní individuálne dojednanie zmluvnej pokuty nepreukázala a preto považoval za nevyhnutné predmetnú zmluvnú podmienku nepovažovať za individuálne dojednanú.

Pre prípad porušenia zmluvných povinností mobilného operátora ako dodávateľa nie je v dodatku k zmluve o poskytovaní služby vôbec dojednaný prípadný nárok žalovanej ako spotrebiteľa, na zaplatenie zmluvnej pokuty mobilným operátorom ako dodávateľom, z čoho je zrejmé, že zmluvná pokuta v danom prípade len jednostranne zaťažuje spotrebiteľa pre prípad porušenia jeho povinností a tak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ktorého povinnosťou je zotrvať v zmluvnom vzťahu s mobilným operátorom po dobu 24 mesiacov a platiť riadne a včas cenu poskytnutých verejných elektronických komunikačných služieb. Dojednaná zmluvná pokuta v dodatku k zmluve o poskytovaní služby predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku a podľa § 53 ods. 5 O. z. je neplatná, na základe čoho súd ex offo v zmysle § 153 ods. 3 O. s. p. rozhodol o neprijateľnosti dojednania zmluvnej pokuty. Z neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo žalobkyni právo na plnenie a žalovanej povinnosť plniť, a preto súd prvého stupňa návrh v časti o zaplatenie sumy 170 eur s príslušenstvom považoval za nedôvodný a v uvedenej časti ho zamietol. Uložil žalovanej zaplatiť žalobkyni úrok z omeškania vo výške vo výške 5,75% ročne z priznanej sumy 16,08 eur od 26.4.2013 do zaplatenia, keďže bola v pokuse o pokonávku žalobkyňou žalovaná vyzvaná na zaplatenie dlžnej ceny za poskytnuté elektronické komunikačné služby v lehote do 25. apríla 2013, čím poskytla žalobkyňa žalovanej dlhšiu lehotu splatnosti ako bola uvedená vo faktúrach a žalovaná sa tak preukázateľne ocitla splnením ceny za elektronické komunikačné služby v omeškaní dňa 26.4.2013. Vychádzal zo základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky k 26.4.2013, ktorá bola 0,75% (5% + 0,75%). V časti o trovách konania svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 142 ods. 2 O. s. p., prevažný čistý úspech žalovanej v konaní ustálil na 82%, čo v konečnom dôsledku znamenalo jej právo na náhradu účelne vynaložených trov celého konania práve takýmto percentom, avšak náhradu trov konania jej nepriznal, nakoľko si náhradu trov konania výslovne neuplatnila.

Proti tomuto rozsudku iba v časti o určení zmluvnej podmienky za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti, v zamietajúcej časti veci samej a v časti trov konania podala včas odvolanie iba žalobkyňa s návrhom na zrušenie rozsudku v napadnutej časti a vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvodila najmä tým, že súd prvého stupňa vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Mala za to, že súd prvého stupňa síce pristúpil ex offo k posudzovaniu zmluvných podmienok v zmysle predpisov na ochranu spotrebiteľa, avšak nesprávne, pretože sa nevysporiadal so základnými požiadavkami stanovenými O. z., Smernicou Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ako aj judikatúrou Európskeho súdneho dvora na takéto posudzovanie. Účastníci uzavreli 18.12.2012 zmluvu o poskytovaní služby Lite TV č. A6691032, na základe ktorej žalobkyňa zriadila žalovanej prístup k využívaniu služby Lite TV s SN 033/3953369 a žalovaná sa zaviazala predovšetkým za tieto služby zaplatiť cenu podľa platného cenníka, pričom súčasťou zmluvy boli všeobecné podmienky, cenník služieb (ďalej „zmluva o pripojení“). Súčasne v rovnaký deň bol medzi nimi uzatvorený aj dodatok k zmluve o pripojení, ktorého predmetom bola aktivácia služby TV Extra a Mobilná TV, pričom súčasťou bola ja dohoda strán o tom, že v rámci osobitnej ponukovej akcie žalobkyne NH - Lite TV - nová aktivácia 24. mesačnej viazanosti, poskytne žalobkyňa žalovanej aj ďalšie výhody, ktoré boli uvedené v prílohe č. 1 k Dodatku, a to zľavu z mesačného paušálneho poplatku po dobu 24 mesiacov, ako aj 100% zľavu za aktivačné poplatky. Pre získanie týchto výhod oproti poskytovaniu služieb iba podľa samotnej zmluvy o pripojení a podľa cenníka žalovaná pristúpila na prísnejšie podmienky poskytovania telekomunikačných služieb a to a) riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby a b) záväzok zotrvať v zmluvnom vzťahu na základe zmluvy o pripojení po dobu 24 mesiacov od nadobudnutia platnosti dodatku a v rámci tejto doby bude bez prerušenia využívať služby, neuskutoční žiaden úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu zmluvy alebo ktorého účelom by malo byť ukončenie platnosti zmluvy alebo dodatku pred uplynutím doby viazanosti. V prípade, že by žalovaná dané podmienky nesplnila, za porušenie týchto povinností si dohodli, že bude zaviazaná zaplatiť zmluvnú pokutu 170 eur, pričom pokiaľ k porušeniu povinnosti z jej strany dôjde v období posledných 6 mesiacov pred uplynutím doby viazanosti, výška zmluvnej pokuty sa bude postupne znižovať v závislosti od toho, koľko mesiacov má ešte uplynúť od okamihu porušenia zmluvnej povinnosti do konca doby viazanosti. Výška zmluvnej pokuty platnej pre druhú časť doby viazanosti sa vypočíta tak, že sa počet celých mesiacov medzi posledným dňom viazanosti a okamihom porušenia vynásobí číslom, ktoré má v čitateli výšku zmluvnej pokuty a v menovateli číslo 6. Výsledná suma zmluvnej pokuty získaná podľa týchto pravidiel sa zaokrúhľuje na celé eurocenty nadol. Žalovaná porušila svoju základnú povinnosť tým, že nezaplatila ani jednu vyúčtovanú cenu za poskytnuté služby, čo bolo v konaní preukázané, t. j. povinnosti uvedené v zmluve a v dodatku porušila bezprostredne po ich uzavretí. Pri posudzovaní podmienky, ktorá bola v zmluve uvedená na základe individuálneho rozhodnutia spotrebiteľa, je aplikácia

ustanovení o neprijateľných podmienkach, či už podľa O. z. v spojení s interpretáciou podľa smernice, ako aj podľa judikatúry Európskeho súdneho dvora, vylúčená. Poukázala na rozhodnutia C-168/05, C-240/98 až C-244/98, C-40/08 a C-137/08. Žalobkyňa mala za to, že vzhľadom na opísané skutkové okolnosti pri uzatváraní zmluvy má spotrebiteľ dostatočnú vyjednávaciu silu a môže vplývať na obsah dodatku, aj pokiaľ ide o zmluvnú pokutu. Pokiaľ ide o značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ako ďalší znak neprijateľnosti podmienok považovala za nevyhnutné prihliadnuť na nerovnováhu založenú samotným uzatvorením dodatku, a to v prospech spotrebiteľa, a to s prihliadnutím na výhodu ceny telekomunikačných služieb, ktorú získava uzatvorením dodatku na celú dobu viazanosti. Aj napriek skutočnosti, že žalobkyňa uzatvorením dodatku poskytla žalovanej len služby, mohla dôvodne očakávať využívanie služieb zo strany žalovanej po dobu 24 mesiacov, pričom očakávala prinajmenej platenie paušálneho poplatku za tieto služby rovnako po dobu 24 mesiacov. Okrem toho žalobkyňa pristúpila aj k postupnému znižovaniu zmluvnej pokuty, a to v posledných 6 mesiacoch viazanosti a teda zohľadnila pri určení výšky zmluvnej pokuty zostávajúci čas do konca doby viazanosti. V danom prípade bola viazanosť 24 mesiacov, pričom žalovanej boli poskytnuté zvýhodnené služby a zľava z aktivačného poplatku, pričom táto porušila svoje povinnosti hneď na začiatku doby viazanosti. Žalovaná dodatok k zmluve uzatvárať nemusela, v takomto prípade by jej výhody uvedené v dodatku poskytnuté neboli a nemohla by byť ani sankcionovaná zmluvnou pokutou. K otázke nepriznaných úrokov z omeškania poukázala na § 10c Vyhlášky č. 87/95 Z. z. v znení platnom od 1.2.2013 a § 3 uvedenej vyhlášky v znení platnom do 31.1.2013 s tým, že vzhľadom k tomu, že k uzatvoreniu zmluvy aj dodatku došlo 18.12.2012, výška úroku je vypočítaná v zmysle vyhlášky platnej do 31.1.2013 a teda žalobkyni vznikol nárok na úrok z omeškania vo výške 8,75% ročne z dlžnej sumy od 26.4.2013 do zaplatenia.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadřila, odvolací návrh nepodala.

Odvolací súd po zistení, že odvolanie podala včas účastníčka konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 201 a § 204 ods. 1 O. s. p.), preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti veci samej a v časti o určení neplatnosti zmluvnej podmienky z dôvodu jej neprijateľnosti v medziach odvolania žalobkyne (§ 212 ods. 1 O. s. p.) v spojení s čo aj len na čiastočne napadnutom výroku vo veci samej závislým výrokom rozsudku o trovách konania (§ 212 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza LISTINA ZÁKLADNÝCH PRÁV A SLOBÔD ako ústavný zákon Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky), čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obrany proti takémuto uplatneniu. Vyjadřuje to aj znenie § 157 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne a výstižne vyloží, ktoré skutočnosti má preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, prečo nevykonal aj ďalšie dôkazy a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, príp. dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Iba takéto rozhodnutie je preskúmateľné a účastníkom umožňuje poznať postup súdu. Požiadavky na právnu argumentáciu vyplývajú aj z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky a smerujú k tomu, aby výsledok rozhodovacej činnosti súdov bol jasný, zrozumiteľný a dostatočne odôvodnený a aby účastník konania nemusel hľadať odpoveď na nastolenú problematiku v rovine dohadov. Súdy musia pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí potom vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, aby jeho zábery boli zrozumiteľné, spravodlivé a presvedčivé. Súdy pritom musia

súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O. s. p., obdobne napr. IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Za arbitrárny, resp. nedostatočne zdôvodnený treba považovať rozsudok súdu, ktorý svoj právny záver nezdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 154/2005 z 28. februára 2006).

Ak z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, prečo súd nepovažoval za dôvodnú právnu argumentáciu účastníka konania v žalobe (ako je tomu aj v danom prípade) a prečo žalobné námietky účastníka považuje za mylné alebo nesprávne (uvedené sa tiež vzťahuje na danú vec), je nutné pokladať takéto rozhodnutie za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, pretože súd, ktorý sa vysporiadaava s argumentáciou účastníka ju nemôže odmietnuť len pre nesprávnosť, ale musí tiež uviesť, v čom konkrétne táto nesprávnosť spočíva (rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 2 Afs 24/2005). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Georgiadis v. Grécko, z roku 1997), pričom stačí, aby súd reagoval na argumenty, ktoré sú z hľadiska výsledku súdneho konania považované za rozhodujúce (napr. rozhodnutie Ruiz Torija v. Španielsko, rozsudok z roku 1994, Kraska v. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, seria A č. 254-B, s. 49).

Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijalo stanovisko (Zbierka stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov č.1/2016), podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania, avšak výnimočne ak písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (odňatie možnosti konať pred súdom).

Nemožno prehliadnuť ani mieru (intenzitu) nepreskúmateľnosti do akej táto vada poškodí účastníka konania na jeho ústavných právach, pričom intenzitu tejto vady je potrebné posudzovať s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 163/2015 zo 17. marca 2016).

Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti nezodpovedá vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvého stupňa totiž v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že dojednaná zmluvná pokuta v dodatku k zmluve predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku a podľa § 53 ods. 5 O. z. je neplatná, a to napriek zásadným argumentom žalobkyne (obsiahnutým v žalobe), o zohľadňovaní predovšetkým časového aspektu ukladania zmluvnej pokuty pri kreovaní výšky zmluvnej pokuty (s ohľadom na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti), keď žalobkyňa argumentovala, že oproti minulosti zmenami v dodatku k zmluve odstránila všetky vady, pre ktoré súdy v minulosti vyhodnotili dohodnutú zmluvnú pokutu ako neprijateľnú zmluvnú podmienku.

V prejednávanej veci podľa Dodatku k Zmluve o poskytovaní služby Lite TV č. zmluvy A 6691032 z 18.12.2012 článku 2 bod 2.13 b/, dojednanie o zmluvnej pokute obsahovalo rozlíšenie, kedy k porušeniu povinnosti účastníka došlo a teda zohľadňovalo časový aspekt ukladania zmluvnej pokuty. Žalobkyňa preto dôvodne namietala nepreskúmateľnosť rozhodnutia v napadnutej časti, ktorého právne závery týkajúce sa zmluvného dojednania o zmluvnej pokute, nemajú oporu v skutkových zisteniach (žalobkyňa poukazovala na zohľadňovanie časového aspektu ukladania zmluvnej pokuty v žalobe).

Podľa § 3 ods. 1 a 2 Nariadenia vlády Slovenskej republiky 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení účinnom do 31.1.2013, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 2) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.(1) Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka.(2)

Podľa § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení účinnom od 1.2.2013, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 10c Nariadenia vlády Slovenskej republiky 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení účinnom od 1.2.2013, ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Žalobkyňa tiež namietala priznanie jej úroku z omeškania iba vo výške 5,75% ročne namiesto požadovaných 8,75% ročne, a to s poukazom na § 10c Nariadenia vlády Slovenskej republiky 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Je potrebné prisvedčiť jej námietke, že z odôvodnenia rozhodnutia nie je zrejmé, z akého dôvodu posledné uvedené zákonné ustanovenie súd prvého stupňa v prejednávanej veci neaplikoval, resp. prečo aplikoval ust. § 3 cit. Vyhl. v znení účinnom od 1.2.2013.

Uvedené nedostatky odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa mali za následok, že rozhodnutie v napadnutej časti nespĺňa požiadavky obsiahnuté v ustanovení § 157 ods. 2 O. s. p., na riadne odôvodnenie rozsudku. Jedná sa o závažné procesné pochybenie, v dôsledku ktorého došlo k porušeniu práva žalobkyne na spravodlivý proces a zároveň k odňatiu jej možnosti konať pred súdom (písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu).

Úplná absencia odôvodnenia preukázaného skutkového stavu má povahu tzv. základných väd, ktoré judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva akceptuje ako dôvod pre zrušenie aj právoplatných rozhodnutí za účelom nápravy týchto väd, pričom za nedostatok zásadného vysvetlenia dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu treba považovať predovšetkým úplnú absenciu dôvodov vysvetľujúcich právny záver súdu v otázke, od riešenia ktorej bola závislá opodstatnenosť uplatneného nároku (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. februára 2016 sp. zn. 6MCdo 5/2014).

Z dôvodu, že rozhodnutiu súdu prvého stupňa chýba dostatočná argumentácia reflektujúca preukázaný skutkový stav veci vo vzťahu k otázkam týkajúcim sa zmluvného dojednaní o zmluvnej pokute a úroku z omeškania nad 5,75% ročne ako aj vzhľadom na absenciu komplexného hodnotenia vykonaných dôkazov (každý jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti), chýbal argumentačný základ, ktorý by mohol odvolací súd preskúmať vo vzťahu k uplatňovanému nároku žalobkyne v napadnutej časti.

Odvolací súd preto podľa § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti a podľa ods. 2 rovnakého ustanovenia mu vec vrátil na ďalšie konanie, keďže jeho postupom bola žalobkyne odňatá možnosť konať pred súdom. Pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv a právom chránených záujmov, ktoré mu O. s. p. priznáva na zabezpečenie jeho práv a oprávnených záujmov.

Povinnosťou súdu prvého stupňa tak bude v ďalšom konaní opätovne posúdiť predložené listinné dôkazy a vyhodnotiť dokazovanie tak, aby právne závery, ku ktorým dospeje, mali oporu vo vykonanom dokazovaní. Konkrétne podriadi súdnemu prieskumu zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute obsiahnuté v článku 2 bod 2.13 b/ Dodatku k Zmluve o poskytovaní služby Lite TV č. zmluvy A 6691032 z 18.12.2012 a preskúma nárok žalobkyne z hľadiska okruhu rozhodujúcich skutočností určených hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorou je predovšetkým zákon č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách (nie zákon č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách ako nesprávne uvádza súd prvého stupňa), ako aj ustanovenia O. z. najmä ustanovenie § 52 O. z. a nasl.. Pri písomnom vyhotovení súdneho rozhodnutia bude súd prvého stupňa, aj v intenciách vyššie uvedeného právneho názoru odvolacieho súdu, postupovať v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p. a preskúmateľným spôsobom vyjadrí skutkové zistenia a právne závery, na základe ktorých vec posúdil a rozhodol. Svoj právny záver zdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a účastníkom konania, vrátane žalobkyne, musí dať odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (rozhodnutia Ústavného súdu napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

Podľa § 224 ods. 3 O. s. p. ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvého stupňa a vráti mu vec na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci.

K prijatiu tohto uznesenia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.